

Marta Piegat-Kaczmarczyk

ŚWIĘTA ŚWIATŁA

scenariusz całodziennych zajęć o świętach światła obchodzonych w różnych zakątkach ziemi

przeznaczony dla sześciolatków

CEL ZAJĘĆ: zapoznanie dzieci z różnorodnymi zwyczajami i tradycjami związanymi ze świętami światła. Zwrócenie uwagi na podobieństwa i różnice w pragnieniach ludzi pochodzących z różnych stron świata.

PRZEBIEG: zajęcia rozpoczynają się o 9:00 i trwają do 16:00 z przerwą na obiad i podwieczorek. Podczas zajęć dzieci mają okazję: poznać stroje, zwyczaje i zabawy mieszkańców Tajlandii, Japonii, Izraela i Szwecji. A przede wszystkim stworzyć własnoręcznie przedziwne lampiony, które pięknie pachną, mogą wisieć, pływać, ozdabiać stół, a nawet głowę.

CZEŚĆ PRZEDPOLUDNIOWA	PRZEBIEG	POTRZEBNE MATERIAŁY
	1. Wspólne kolorowanie wielkiej mapy świata <ul style="list-style-type: none">Kiedy dzieci schodzą się do sali, zapraszaj je po kolei do kolorowania mapy świata.Karton z konturem mapy można położyć na podłodze, żeby mogło ją kolorować kilkoro dzieci na razPowiedz, że mapa przyda wam się dzisiaj podczas zajęć, bo będziecie poznawać zwyczaje panujące różnych krajach	arkusz brystolu 70x100 cm z naszkicowaną mapą świata, kredki dla dzieci
	2. Lampiony, lampki, świeczki, świeczniki- po co ludziom światło? <ul style="list-style-type: none">Zaproś dzieci do kręgu na podłodze, powiedz, że chcesz je o coś zapytać. Wyjmuj po kolei różnego rodzaju świece i lampki i pytaj do czego one służą. Np. świeczka urodzinowa, lampka choinkowa, latarka, świecznik itd.Zapytaj dzieci- do czego ludziom jest potrzebne światło, do czego używają światła, dlaczego w różnych ważnych chwilach zapalają świece...Kiedy skończycie, tzn kiedy każde dziecko odpowie na pytania, poproś dzieci o odstawienie lampek i świeczek na stół, lub na parapet- tak, żeby nadal były widoczne i żeby ich nie zniszczyćPowiedz dzieciom, że cały dzisiejszy dzień spędzicie na podróżowaniu po świecie i odkrywaniu zagadek związanych ze światłem	Pudło, lub koszyk z różnego rodzaju lampkami, świecami, świecznikami, latarkami
	3. Cztery kraje, cztery święta światła <ul style="list-style-type: none">Poproś dzieci, żeby wstały, rozejrzały się po sali i spróbowały odnaleźć 4 koperty, w których czekają na nie różne ciekawostki- pokaż dzieciom jakich kopert mają szukać- powiedz, żeby nie otwierały kopert- otworzymy je za chwilę wszyscy razemUWAGA- KOPERTY NAJLEPIEJ JEST UKRYĆ ZANIM DZIECI	Zdjęcia z różnych krajów przedstawiające ludzi i światło 5 kopert: 4 na

<p>ZACZNĄ SCHODZIĆ SIĘ DO SALI</p> <ul style="list-style-type: none">• Kiedy już wszystkie koperty są odnalezione, poproś o położenie ich na stoliku i podziel dzieci na 4 grupy- przez odliczanie do 4• Niech każda grupa usiądzie na podłodze w jednym rogu sali- powiedz, że zaraz dasz im znalezione koperty, żeby mogli odkryć ich tajemnice• powiedz, że wszystkie grupy będą odkrywać tajemnice wszystkich kopert po kolei i przekazywać koperty kolejnej grupie• powiedz dzieciom, że dasz im znać kiedy będzie czas na zmianę• daj każdej grupie po jednej kopercie, niech je otworzą, obejrzą zdjęcia i porozmawiają o nich• po pewnym czasie- kiedy już każdy w grupie obejrzał wszystkie zdjęcia, oraz kiedy dzieci już trochę o nich porozmawiały w grupach- poproś o schowanie zdjęć do kopert i przekazanie kopert następnej grupie- zgodnie z ruchem wskazówek zegara• żeby wszyscy obejrżeli wszystkie zdjęcia- trzeba powtórzyć zamianę trzy razy• kiedy wszyscy już obejrzą zdjęcia- usiądźcie w kole i porozmawiajcie o tym co dzieci znalazły w kopertach: co przedstawiały zdjęcia, czym się różniły, a co miały ze sobą wspólnego• powiedz dzieciom, że zdjęcia przedstawiają święta światła obchodzone w czterech krajach: w Loy-krathong w Tajlandii, O-Bon w Japonii, Chanuka w Izraelu i Dzień Świętej Łucji w Szwecji• pokaż te cztery kraje na przygotowanej wcześniej mapie świata• powiedz, że w ciągu dzisiejszego dnia poznacie te święta bardzo dokładnie i że zrobicie świeczniki i lampiony potrzebne do obchodów tych świąt. <p>Zdjęcia oraz informacje o świętach (w języku polskim lub angielskim) można znaleźć na stronach www:</p> <p>www.thaistudents.com/artclub/loykrathong www.thaismile.jp/fotoGallary/ThaiPisc/e_ThaiPhoto_LoyKraThong.html www.poznajswiat.com.pl/art/320 www.sweden.se/templates/sc www.answers.com/topic/st-lucia-day www.wikipedia.org.pl www.wikipedia.org/wiki/Chanuka www.izrael.badacz.org/kultura/kalendarz_chanuka.html</p>	<p>zdjęcia z czterech krajów i piąta- do pokazania dzieciom</p> <p>Informacja o świętach światła</p>
<p>4. Pływające i wiszące lampiony, oraz świeczniki, które stawia się na stole, albo nosi się na głowie</p> <ul style="list-style-type: none">• Pokaż dzieciom cztery lampiony: Chiński –wiszący, Tajski- pływający, Szwedzki – wianek ze świeczkami oraz Żydowski świecznik chanukowy• Zapytaj dzieci, który z lampionów będzie łatwy, a który trudny do zrobienia i co jest potrzebne, żeby je zrobić• Krótko opowiedz jak się je robi, oraz że każdy zrobi dzisiaj wszystkie cztery lampiony i będzie mógł zabrać je do domu• Powiedz, że zaczniecie od lampionów pływających, bo zgodnie z Tajskim zwyczajem wkłada się do niego kadzidełko- więc będzie ładnie pachniał przez	<p>Przygotowane wcześniej cztery lampiony z czterech krajów</p>

Marta Piegat – Kaczmarczyk
 Święta światła – scenariusz całodziennych zajęć

cały dzień	
<p>5. Święto Loy-Krathong i pływające lampiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opowiedz dzieciom o święcie Loy-Krathong • Zapytaj co wydaje im się najbardziej interesujące, czy może znają jakieś polskie święto podobne to tego z Tajlandii? Np. noc świętojańska. O czym mogą marzyć mieszkańcy Tajlandii puszczając na wodzie swoje lampiony? • Rozdaj każdemu miseczkę, papiery kolorowe, nożyczki i po małym kawałeczku plasteliny- poproś, żeby jeszcze nie odklejać taśmy dwustronnej • Niech każdy rozmiękczy w dłoniach plastelinę i przyklei kulkę na samym środku miseczki, a następnie powycina z papieru liście i kwiaty do ozdobienia miseczki na zewnątrz i wewnątrz • przypomnij dzieciom, że na środku miseczki będzie stała świeczka i kadzidelko umocowane na plastelinie, więc ozdoby w miseczce nie mogą zasłaniać plasteliny • kto ma już gotowe liście i kwiaty do ozdoby- może odkleić taśmę i przyklejać je do miseczki • dzieciom, które ozdobiły już lampiony rozdaj po jednej świeczce i jednym kadzidelku- niech umocują je w plastelinowej kulce • gotowe lampiony podpisz pod spodem markerem – żeby nie pomieszały się dzieciom • kiedy już wszystkie lampiony będą gotowe, zaproś dzieci do wspólnego puszczenia lampionów na rzecę: rozłóż na podłodze płachtę niebieskiego materiału, lub krepiny, puść tajską muzykę- powiedz, że nie będziecie ich teraz zapalać-każdy zapali swój lampion w domu. • przypomnij dzieciom, że Loy-Krathong jest radosnym świętem i zachęć, żeby każde dziecko zaniósło swój lampion nad rzekę tanecznym krokiem • można iść samemu, dwójkami lub trójkami- podczas gdy ktoś znosi swój lampion nad rzekę, pozostałe dzieci czekają na swoją kolej i klaszczą do rytmu • zachęć dzieci do wypowiedzania swoich marzeń kiedy puszczają swój lampion na rzecę 	<p>-Informacja o świętach -Jak zrobić lampiony i świeczniki - miseczki jednorazowe z obciętymi „uszami” i obklejone taśmą dwustronną -papier kolorowy -nożyczki -plastelina -świeczki -kadzidelka -marker do podpisywania lampionów -niebieska krepina, lub niebieski materiał- jako rzeka - muzyka Tajska</p>
<p>6. Tańce do polsko-tajskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaproś dzieci do zabawy w tańce polsko-tajskie • Wyjaśnij, że będziecie tańczyć do muzyki tajskiej, ale kroki taneczne mają być raz bardziej polskie-czyli tańce w parach z podskokami i obrotami, a raz bardziej tajskie- czyli dużo ruchów dłońmi, nadgarstkami, plecami i ramionami, czasami stanie na jednej nodze z drugą wysoko, dużo ruchów oczami i całą twarzą • Poćwiczcie tańce polskie i tajskie • Puść muzykę i raz na jakiś czas mów: TAŃCE POLSKIE- wtedy dzieci podskakują w parach i w kółeczkach, a potem TAŃCE TAJSKIE- wtedy dzieci stają na jednej nodze i wywijają rękami i oczami • I tak kilka razy, żeby dzieci rozruszały się po zajęciach plastycznych 	<p>-muzyka tajska</p>
<p>7. Podróż z Tajlandii do Japonii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usiądźcie w kręgu na podłodze, popatrzcie na mapę świata, którą przygotowaliście rano i zastanówcie się jaką drogą można dostać się z Tajlandii 	<p>- muzyka tajska lub Japońska</p>

Marta Piegat – Kaczmarczyk
Święta światła – scenariusz całodziennych zajęć

	<p>do Japonii? Mogą to być sposoby tradycyjne takie jak samolot lub statek, ale tym razem możemy też próbować różnych innych metod, nawet tych najdziwniejszych: iść stopkami, turlać się, skakać na jednej nodze itd.- słowem wszystko jest możliwe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawcie się wszyscy po jednej stronie sali- czyli w Tajlandii- każdy będzie miał za zadanie dotrzeć na drugą stronę, czyli do Japonii- wybraną przez siebie metodą 	
	<p>8. Japońskie czerwone lampiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usiądźcie wygodnie w kręgu na podłodze • Przeczytaj lub opowiedz dzieciom o japońskich świętach pełnych lampek i lampionów, w tle może syczyć się cichutko japońska muzyka • Powiedz, że zaraz zrobicie lampiony z czerwonego papieru- gdyż Japończycy wierzą w pozytywne działanie tego koloru • Zaproś dzieci do stolików i pokaż zrobiony przez siebie lampion • rozdaj czerwone kartki, kleje i nożyczki, wyjaśnij sposób składania papieru, miejsce nacinania i klejenia • gotowe lampiony zawieście na lince/ nitce rozpiętej między ścianami sali. 	<p>Informacja o świętach</p> <p>Muzyka Japońska</p> <p>Jak zrobić lampiony</p> <p>Czerwone kartki A4 lub A3, Nożyczki i kleje</p>
PRZERWA OBIADOWA		
	<p>9. Próba jedzenia pałeczkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiedy lampiony już wiszą nad głowami zaproś dzieci na japońską przekąskę • Rozłóżcie na podłodze matę słomianą lub koc i usiądźcie na brzegach • Siad japoński wygląda tak samo jak siad klęczny, ważne żeby plecy były proste, a dłonie leżały na udach • Powiedz, że w japońskiej rodzinie obowiązuje hierarchia- to znaczy, że ten kto jest najstarszy ten ma na przykład pierwszeństwo w jedzeniu • Rozdaj dzieciom pałeczki- niech spróbują ułożyć je sobie w dłoniach • Powiedz, że będziemy teraz po kolei próbować swoich sił w posługiwaniu się pałeczkami- zaczniemy po japońsku- od najstarszej osoby • Weź miseczkę z owocami i postaraj się uchwycić pałeczkami kawałek jabłka, kiedy się uda podaj miseczkę najstarszemu dziecku w grupie (spróbujcie wspólnie ustalić kto jest najstarszy, dzieci pewnie pamiętają kiedy mają urodziny, będzie to też okazja, żeby przećwiczyć kolejność miesięcy, na wszelki wypadek miej pod ręką listę dzieci z datami urodzin) • Niech starsze dziecko przekazuje miseczkę młodszemu i tak aż każdemu uda się zjeść kawałek jabłka za pomocą pałeczek. • Dla niektórych to zadanie może być trudne, wymagające zbyt dużej precyzji, dlatego pomagaj dzieciom utrzymać pałeczki, kiedy im nie wychodzi • Kiedy każdy już spróbuje- powiedz, żeby wzięli pałeczki do domu i nauczyli rodziców jak się nimi posługiwać. 	<p>Pałeczki jednorazowe dla każdego dziecka</p> <p>Mata słomiana lub koc</p> <p>Miseczka z kawałeczkami (1/8) jabłka</p> <p>Lista dzieci z datą urodzenia</p>
CZEŚĆ	<p>10. Podróż z Japonii do Izraela</p> <ul style="list-style-type: none"> • powiedz dzieciom, że teraz przeniesiecie się do kolejnego kraju, w którym 	<p>Gruba lina z</p>

Marta Piegat – Kaczmarczyk
Święta światła – scenariusz całodziennych zajęć

<p>obchodzone jest święto światła- do Izraela.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popatrzcie na mapę- między Japonią a Izraelem jest ogromna przestrzeń, pewnie najlepszym środkiem lokomocji był by samolot, ale my wybierzemy zupełnie inną metodę- pewną bardzo słynną japońską grę • Rozdziel dzieci na dwie nierówne grupy, niech ustawią się po dwóch stronach sali i na dwóch końcach liny- jedna grupa- ta większa będzie reprezentowała Izrael, a druga- mniejsza Japonię • Powiedz, że zadaniem każdej grupy będzie przyciągnąć do siebie ten drugi kraj za pomocą liny, czyli Izrael próbuje przyciągnąć do siebie Japonię, a Japonia przyciąga do siebie Izrael. • Grupa Izraelska powinna być silniejsza- bo jest w niej więcej dzieci • Za każdym razem gdy grupa Izraelska przeciągnie linę na swoją stronę- przechodzi do niej jedno dziecko. • Tym sposobem, po kilku powtórzeniach gry- wszystkie dzieci będą już „przeciągnięte” do Izraela • Usiądźcie wtedy wygodnie na podłodze, rozmasujcie sobie dłonie, które mogą trochę boleć po przeciąganiu liny • Powiedz, że skoro jesteśmy już w Izraelu to zdradzisz dzieciom następne tajemnice dotyczące święta światła 	<p>zawiazaną po środku chusteczką, rękawiczki dla dzieci</p>
<p>11. Chanukija – osiem świeczek i pomocnik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachęć dzieci do wygodnego usadowienia się na podłodze, puść cicho muzykę żydowską. • Przeczytaj lub opowiedz dzieciom historię „Chanukowy Cud” • Po przeczytaniu pokarz dzieciom świecznik chanukowy, policzcie razem świeczki • powiedz, że świeczka, która jest w samym środku po hebrajsku nazywa się „szemes” co oznacza pomocnik- to od środkowej świeczki zapala się wszystkie inne • zapytaj dzieci z czego można zrobić świecznik chanukowy- pozwól, żeby trochę pofantazjowały • pokaż swoją skrzynię skarbów- niech każdy po kolei wybierze sobie po kilka przedmiotów, które będzie mógł dowolnie wykorzystać tworząc swój świecznik chanukowy • świecznik można robić w całkowicie dowolny sposób- ważne tylko, żeby miał miejsce na 9 świeczek • niech dzieci usiądą przy swoich stolikach i zabiorą się do tworzenia świeczników - kiedy będzie im czegoś brakowało, pomóż im wybrać coś użytecznego ze skrzyni skarbów, lub podpowiedz jak można wykorzystać pozostałe przedmioty- tak, aby każde dziecko mogło zrobić swój świecznik • kiedy wszyscy skończą swoje świeczniki usiądźcie w kręgu- niech każdy pokaże swój świecznik i opowie reszcie grupy jak go zrobił • warto dodać, że Żydzi mieszkają nie tylko w Izraelu, ale w bardzo wielu krajach świata, bo przez wiele wieków nie mieli swojego kraju. W Polsce też mieszkają żydzi, a w Warszawie jest przedszkole i szkoła żydowska 	<p>Chanukija</p> <p>Informacja o świętach</p> <p>Jak zrobić lampiony i świeczniki</p> <p>Różnego rodzaju skarby/ śmieci w pudle kartonowym: pudełeczka, kapsle, korki, słomki, kolorowe papiery, kubki po jogurtach, miękkie druty, tekturki, nakrętki na śruby, łupiny od orzechów, sreberka od czekolady i inne cuda...</p> <p>kleje do papieru i plastiku nożyczki</p>
<p>12. Tańce izraelskie</p>	<p>Muzyka żydowska</p>

Marta Piegat – Kaczmarczyk
Święta światła – scenariusz całodziennych zajęć

<ul style="list-style-type: none"> • Ustawcie się w kręgu i złapcie za ręce- powiedz dzieciom, że tradycyjne tańce żydowskie tańczy się właśnie w kole • Powiedz krótko jak będziecie tańczyć: najpierw wszyscy razem po kole, potem dziewczynki wchodzi do środka a chłopcy klaszczą, następnie chłopcy wchodzi do środka a dziewczynki klaszczą, później dzieci dobierają się w pary, kręcą się w kółko zaczepione za łokcie, a na koniec wracają do koła i wszystko powtarza się kilka razy • Kiedy dzieci już opanują taniec możesz go trochę utrudniać np; teraz tańczymy tylko na placach, następną zwrotkę na piętach, raz można tańczyć bezszelestnie, a raz głośno tupiąc 	
<p>13. podróż z Izraela do Szwecji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popatrzcie na mapę, gdzie jest Izrael, a gdzie Szwecja? • Powiedz, że święta Łucja, o której zaraz opowiesz więcej- też przebyła kiedyś podobną drogę- z Sycylii do Szwecji • Poproś dzieci, żeby położyły się na podłodze na plecach- zaczniecie podróż na rowerze • Opisz dzieciom drogę, którą jadą, np.: wyjeżdżamy z Izraela na rowerze, jedziemy powoli, powoli, pod górkę, a potem szybko, coraz szybciej z górki, potem musimy się przeprawić przez morze, więc zamieniamy rower na kajak: siadamy (siad prosty) i wiosłujemy, czasami wolniej- bo dookoła jest piękny widok, a czasami szybciej bo goni nas jakaś dziwna ryba, dopływamy na brzeg i zamieniamy kajak na wrotki: wstajemy i udajemy jazdę na wrotkach, potem kawałek płynie żabką przez jezioro, potem znowu na rowerze, a później na nartach... • Kiedy dzieci są już zmęczone można im zaproponować dojazd do celu na sankach 	
<p>14. Dzień świętej Łucji i wianek ze świeczkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • Po dotarciu do Szwecji, usiądźcie razem na podłodze • Opowiedz dzieciom o dniu świętej Łucji • Powiedz, że teraz każdy przygotowuje sobie świecznik, który można nosić na głowie- taki jaki miała święta Łucja • Zaproś dzieci do stolików i daj każdemu potrzebne przybory: papierową opaskę na głowę, karton A4 na świeczki, kredki, kleje i nożyczki • Zachęć do takiego ozdobienia opaski, żeby wyglądała jak z sosnowych gałązek • Z każdego kartonu A4 dzieci powinny wyciąć około 6-9 świeczek w zależności od grubości i ozdobić je w dowolny sposób • Kiedy dzieci ozdobią już świeczki i przykleją je do opaski, przymierz je do głowy właściciela i zszyj zszywaczem w odpowiednim miejscu. • Dzieci mogą chodzić w świecznikach na głowie do końca dnia • Jeśli przyklejone świeczki będą się odklejać, można je również zszyć zszywaczem 	<p>informacja o świętach</p> <p>Jak zrobić lampiony i świeczniki</p> <p>Przygotowane wcześniej papierowe opaski na głowę, Kartony na świeczki, Kredki, nożyczki, kleje dla każdego dziecka, Zszywacz do zszywania opasek</p>

<p>15. Podwieczorek taki jak śniadanie świętej Łucji</p> <ul style="list-style-type: none">• Przypomnij dzieciom zwyczaj przynoszenia śniadania rodzicom w dniu Świętej Łucji- powiedz, że zamiast śniadania zjemy w ten sposób podwieczorek• Pozwól dzieciom dobrać się w „rodziny” niech „dzieci” najpierw przyniosą jedzenie „rodzicom”- potem zamieniamy role i ci, którzy byli „rodzicami” teraz będą „dziećmi” i będą częstować smakołykami swoich zabawowych „rodziców”• Zwróć uwagę dzieci na to, żeby ostrożnie przynosić „rodzicom” jedzenie, a zwłaszcza picie	przekąska na podwieczorek
<p>16. Gdybym był promykiem światła...</p> <ul style="list-style-type: none">• Usiądźcie wygodnie na podłodze• Poproś dzieci, żeby rozejrzały się po sali i przypomniały sobie wszystko co dzisiaj zrobiliśmy, zapytaj dzieci, która część zajęć najbardziej im się podobała, które zwyczaje są dla nich najciekawsze• Pilnuj porządku wypowiedzi- każdy po kolei• Kiedy każdy już odpowie, poproś dzieci, żeby zamknęły na chwilę oczy i wyobraziły sobie, że są promykiem światła- niech każdy wyobrazi sobie jakim jest promykiem, z jakiego lampionu, jakie daje światło...• Poproś dzieci o otworenie oczu i dokończenie -każdy po kolei- następujących zdań:• Gdybym był/ była promykiem światła to czuł bym się/ czułabym się...• Gdybym był/ była promykiem światła to bał bym się/ bałabym się...• Gdybym był/ była promykiem światła to chciałbym/ chciałabym oświetlać...	